



## *Studiehandledning*

# Yngre barns lärande: Barn, barndom, lärande och institution

Termin: VT 2023  
Kurskod: 949A26

Masterprogram i pedagogiskt arbete

## Innehållsförteckning

<b>Förord</b> .....	<b>3</b>
<b>Kontakt</b> .....	<b>4</b>
<b>Datum för våra träffar</b> .....	<b>4</b>
<b>Kursens mål och provkoder</b> .....	<b>4</b>
<b>Kursens innehåll</b> .....	<b>4</b>
<b>Arbetsgång</b> .....	<b>5</b>
<i>Tema 1: Perspektiv på barn, barndom och institution</i> .....	<i>5</i>
Arbetsuppgift inför träff 2: .....	5
Portfoliouppgift 1 (del av POR1):.....	5
<i>Tema 2: Barn som aktörer</i> .....	<i>5</i>
Arbetsuppgift .....	5
Portfoliouppgift 2 (del av POR1):.....	6
<i>Tema 3: Barns rättigheter</i> .....	<i>6</i>
Arbetsuppgift: .....	6
Portfoliouppgift 3 (del av POR1):.....	7
<i>Tema 4: Sociala kategoriseringar och barns livsvillkor</i> .....	<i>7</i>
Arbetsuppgift: .....	7
Portfoliouppgift 4 (del av POR1):.....	7
<i>Seminarium, analyser kring "det kompetenta barnet" (träff 4)</i> .....	<i>7</i>
Förberedelser.....	7
<b>Examinationer:</b> .....	<b>8</b>
<i>POR1, Portfolio, 3,5 hp, U-G</i> .....	<i>8</i>
Bedömningskriterier .....	8
<i>SRE1, Skriftlig redovisning, 4 hp – U-G-VG</i> .....	<i>8</i>
Bedömningskriterier .....	9
<i>Examinationstillfällen</i> .....	<i>9</i>
<b>Policy rörande fusk och plagiat</b> .....	<b>10</b>
<b>Kursvärdering</b> .....	<b>11</b>

## Förord

Välkommen till kursen *Barn, barndom, lärande och institution!*

Kursen ingår i Masterprogrammet *Pedagogiskt arbete med inriktning mot yngre barns lärande*. Kursen ges under veckorna 04 - 23. Kursen omfattar 7,5 hp. Det motsvarar en termins studier på kvartsfart med en genomsnittlig studietid av 10 timmar per vecka.

Innehållet i denna studiehandledning har utarbetats i samarbete mellan kursansvarig och lärare vid Linköpings universitet. Syftet är att underlätta studierna för er studenter genom att tydliggöra kursens syfte, mål och upplägg. Studiehandledningen ska ses som ett levande dokument, som efterhand, med lärarnas och studenternas hjälp, ständigt kan förbättras.

Här får du information om kursens upplägg och arbetsgång, datum för de kurstillfällena, kurslitteratur, bedömningskriterier, utvärdering samt LiU:s policy om fusk och plagiat.

*Lycka till med studierna!*

Sofia Littmarck

## Kontakt

Kursansvarig: Sofia Littmarck, IBL, sofia.littmarck@liu.se  
Programansvarig: Anders Hallqvist, IBL, anders.hallqvist@liu.se  
Kursadministratör: Malin Åberg, IBL, malin.berg@liu.se

## Datum för våra träffar

Vi kommer att träffas vid fyra tillfällen under terminen, varav det första tillfället är en kursintroduktion över zoom.

Träff 1: Tors 26/1 Zoom kl. 9 - 10  
Träff 2: Tors 2/3 Campus Valla  
Träff 3: Tors 20/4 Campus Norrköping  
Träff 4: Tors 1/6 Zoom

## Kursens mål och provkoder

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Diskutera olika samhällsvetenskapliga och historiska teorier i relation till barn, barndom och institution
- Relatera forskning om barns aktörskap till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande
- Redogöra för och diskutera barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokal som global kontext
- Problematisera sociala kategoriseringar i relation till lärande, identitet och livsvillkor

### **Provkoder:**

POR1 - Portfolio, 3,5 hp - UG  
SRE1 – Skriftlig redovisning, 4 hp – U-G-VG

## Kursens innehåll

I kursen behandlas centrala begrepp inom forskningsområdet yngre barns lärande såsom barn, barndom och institution. Dessa begrepp diskuteras och problematiseras med hjälp av samhällsvetenskapliga och historiska teorier. I kursen framhålls barns aktörskap och relateras till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande. Ett viktigt innehåll är därför också barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokalt som globalt sammanhang. Sociala kategoriseringar som genus, klass, ålder, etnicitet och funktionsnedsättning relateras och problematiseras i förhållande till lärande, identitet och livsvillkor.

# Arbetsgång

Kursen är organiserad i fyra teman, baserade på kursens fyra lärandemål. Varje tema behandlas med en del av portfolieuppgiften (POR1) som beskrivs i slutet av varje tema nedan. Portfolieuppgiftens fyra delar lämnas in löpande under kursens gång. Inom varje tema finns litteratur och till några av dem finns även specifika förberedelser inför våra träffar.

Kursen avslutas med ett helhetsgrepp om kursens olika teman med utgångspunkt i hur vi kan förstå ”det kompetenta barnet”. Vid vår sista träff diskuterar vi era analyser i SRE1.

## Tema 1: Perspektiv på barn, barndom och institution

**Lärandemål:** Diskutera olika samhällsvetenskapliga och historiska teorier i relation till barn, barndom och institution.

### **Arbetsuppgift inför träff 2:**

Läs följande texter:

- Ariés, P. (1982/eller senare). *Barndomens historia*. Stockholm: Gidlund.
- Sandin, B. & Sundkvist, M. (2014) *Barn, barndom och samhälle - svensk utbildningshistoria*. Stockholm: Gleerups.

Välj och läs en skönlitterär bok

Välj och läs en skönlitterär bok som innehåller en barn- eller barndomsskildring. Den kan vara en historisk eller samtida skildring. Du skall kort analysera boken utifrån följande frågor:

- Vad är det för ”barn” som skildras i boken? (tänk brett här)
- Hur skildras barnet/barndomen?
- Vilka livsvillkor framträder i handlingen?

Du kommer att kort muntligt redovisa bokens handling samt dina analyser under seminariet.

### **Portfoliouppgift 1 (del av POR1):**

Utifrån litteratur och föreläsning till Tema 1, problematisera och reflektera över temat *Perspektiv på barn, barndom och institution*. Inlämning: 1–2 A4 sidor (Times New Roman 1,5 radav. 12p) på Lisam senast **17/3 kl. 17.00**.

Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Samtliga referenser under temat måste användas.

## Tema 2: Barn som aktörer

**Lärandemål:** Relatera forskning om barns aktörskap till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande

### **Arbetsuppgift**

Läs texterna:

- Dahlberg, G.; Moss, P. & Pence, A. (2014). *Från kvalitet till meningsskapande: postmoderna perspektiv - exemplet förskolan*. Stockholm: Liber
- Halldén, G. (2009). Barnperspektiv: Ett ideologiskt laddat begrepp och oprecist som analytiskt verktyg. *Locus*, 21(3/4), 4-20.

- Halldén, G. (2007) *Den moderna barndomen och barns vardagsliv*. Stockholm: Carlssons
- James, A., Jenks, C., & Prout, A. (1998). *Theorizing childhood*. Cambridge: Polity.
- Löfdahl, A (2014). *Kamratkulturer i förskolan: en lek på andras villkor*. Lund: Studentlitteratur.
- Ryan, P. J. (2008). How new is the “new” social study of childhood? The myth of a paradigm shift. *Journal of Interdisciplinary History* 38(4), 553-576.

Förberedelser för seminariet (träff 3) där följande texter bearbetas:

- James, A., Jenks, C., & Prout, A. (1998). *Theorizing childhood*. Cambridge: Polity.
- Ryan, P. J. (2008). How new is the “new” social study of childhood? The myth of a paradigm shift. *Journal of Interdisciplinary History* 38(4), 553-576.
- Halldén, G. (2009). Barnperspektiv: Ett ideologiskt laddat begrepp och oprecist som analytiskt verktyg. *Locus*, 21(3/4), 4-20.

Litteraturseminarierna har som mål att du utifrån litteraturen skall bearbeta och reflektera över kursens lärandemål när det gäller olika teoretiska perspektiv och teoretiska begrepp och relatera dessa till den pedagogiska praktiken.

- Formulera skriftligen 3 frågor som du vill få diskuterat och ta med till seminariet (träff 3).

**Portfoliuppgift 2 (del av POR1):**

Skriv en text där du med hjälp av temats texter

- 1) redogör för innebörder av barnperspektiv och barns perspektiv
- 2) reflektera över hur dessa perspektiv används inom olika institutioner och pedagogiska praktiker. Utgå i reflektionerna från egna erfarenheter och knyt sedan dessa till litteraturen.

Omfattning ca 2 sidor (Times New Roman 1,5 radav. 12p). Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Inlämning på Lisam senast **28/4 kl. 17.00**

**Tema 3: Barns rättigheter**

**Lärandemål:** Redogöra för och diskutera barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokal som global kontext.

**Arbetsuppgift:**

Läs de obligatoriska texterna:

- Stern, R. *The child's right to participation – reality or rhetoric*, Diss. Uppsala Universitet, 2006. Valda delar: kap. 3: Children's Participation: An Issue of Democracy, ss 81-128.
- Wall, J “Can democracy represent children? Toward a politics of difference”, *Childhood* 19(1), 2011, pp. 86–100.

### **Portfoliuppgift 3 (del av PORI):**

Gör en analys av en pedagogisk praktik (förskola, skola eller utbildning) i din närhet med utgångspunkt i barnkonventionen. Använd den obligatoriska litteraturen i dina analyser.

I din analys, tänk på aspekter som

- 1) Att lära barn sina rättigheter
- 2) Att barn kan utöva sina rättigheter
- 3) Att skydda barns rättigheter.

Omfattning ca 2 sidor (Times New Roman 1,5 radav. 12p). Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Inlämning på Lisam senast **19/5 kl. 17.00**

## **Tema 4: Sociala kategoriseringar och barns livsvillkor**

**Lärandemål:** Problematisera sociala kategoriseringar i relation till lärande, identitet och livsvillkor

### **Arbetsuppgift:**

Läs de obligatoriska texterna:

- Fjällhed, A. & Mikael Jensen (2013) *Barns Livsvillkor: I mötet med skola och fritidshem*. Lund: Studentlitteratur.
- Hellman, A., Heikkilä, M. & Sundhall, J. 'Don't be Such a Baby!' Competence and Age as Intersectional Co-markers on Children's Gender, *International Journal of Early Childhood* volume 46, p. 327–344 (2014)

### **Portfoliuppgift 4 (del av PORI):**

Fundera över: Hur kategoriserar vi barn i relation till lärande, identitet och livsvillkor på institutionen förskola/förskoleklass/skola/fritidshem? Skriv en text där du problematiserar detta frågeområde. Använd den obligatoriska litteraturen i din text.

Omfattning ca 2 sidor, (Times New Roman 1,5 radav. 12p). Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Inlämning på Lisam senast **9/6 kl. 17.00**.

## **Seminarium, analyser kring ”det kompetenta barnet” (träff 4)**

Under kursens sista träff diskuterar vi era analyser av och resonemang kring kursens olika teman i SRE1 som har fokus på det kompetenta barnet. Läs mer om SRE1 under Examinationer.

### **Förberedelser**

Alla förbereder sig inför seminariet genom att läsa övriga studenters texter (SRE1). Alla bör ha med sig minst en fråga till varje text. Varje text har även en särskild läsare som har ansvar att kritiskt läsa och diskutera arbetet. Denna läsare skall ge en sammanfattning av arbetet och därefter ge konstruktiva synpunkter enligt följande med fokus på innehållsmässiga aspekter, relaterat till kursens och uppgiftens innehåll.

Du behöver lämna in din text för att kunna delta i seminariet och diskussionen.

Seminariet inleds med att författaren får ordet och chansen att eventuellt ge förtydligar om något kan uppfattas som oklart, om något är felaktigt med mera. Därefter tar läsaren vid och

diskuterar arbetet. Varje seminariedeltagare förbereder en fråga till varje respondent. Närmare detaljer kring upplägget under passet kommer under kursens gång.

## Examinationer:

### **POR1, Portfolio, 3,5 hp, U-G**

Mål som examineras:

- Diskutera olika samhällsvetenskapliga och historiska teorier i relation till barn, barndom och institution
- Relatera forskning om barns aktörskap till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande
- Redogöra för och diskutera barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokal som global kontext
- Problematisera sociala kategoriseringar i relation till lärande, identitet och livsvillkor

### ***Bedömningskriterier***

#### **För betyget godkänt krävs att**

- alla 4 delar av portfolion har lämnats in för examination
- en bearbetning/analys och tolkning av de efterfrågade frågorna uppvisas
- kopplingar till den obligatorisk litteraturen görs

#### **Underkänd**

Att inte uppfylla kriterierna för G innebär att man blir underkänd. OBS! Olika typer av fusk, tex. plagiat, leder också till betyget Underkänd.

### **SRE1, Skriftlig redovisning, 4 hp – U-G-VG**

Mål som examineras:

- Diskutera olika samhällsvetenskapliga och historiska teorier i relation till barn, barndom och institution
- Relatera forskning om barns aktörskap till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande
- Redogöra för och diskutera barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokal som global kontext
- Problematisera sociala kategoriseringar i relation till lärande, identitet och livsvillkor

#### **Anvisningar:**

Du skall skriva en problematiserande text kring: *Hur kan vi förstå det kompetenta barnet?* För att bearbeta frågeställningen skall du använda alla fyra teman från kurser som perspektiv, använda all obligatorisk litteratur och en självvald artikel eller avhandling som berör frågan.

Arbetet skall omfatta minst 4, max 6 A4-sidor med 2,5 cm marginal, i teckenstorleken 12 punkter och med radavståndet 1,5, Times New Roman. Du skall ange namn och sidnummer på varje sida.



**Inlämning:** Texten skall lämnas in senast fredagen **den 26/5 kl. 17.00** i inlämningsmapp på Lisam.

OBS! Texten ska samtidigt också läggas upp på samarbetsytan så att övriga kursdeltagare kan läsa den inför kursens sista träff.

### ***Bedömningskriterier***

Arbetet bedöms med något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd.

### **Godkänd**

För att den studerande skall erhålla betyget godkänd på den skriftliga uppgiften ska den studerande:

- Diskutera olika samhällsvetenskapliga och historiska teorier i relation till barn, barndom och institution
- Relatera forskning om barns aktörskap till pedagogisk verksamhet och yngre barns lärande
- Redogöra för och diskutera barns rättigheter och skilda livsvillkor i såväl lokal som global kontext
- Problematisera sociala kategoriseringar i relation till lärande, identitet och livsvillkor

Därutöver krävs:

- att texten följer de instruktioner som ges i uppgiften
- att texten bygger på en god språklig standard och har en tydlig struktur
- korrekt referenshantering

### **Väl godkänd**

För att den studerande ska erhålla betyget väl godkänd på den skriftliga uppgiften måste samma krav som för godkänd uppfyllas.

Därutöver krävs att studenten uppvisar en fördjupad bearbetning/analys och tolkning av frågorna och de ämnen som behandlas samt att texten bygger självständiga resonemang.

### **Underkänd**

Att inte uppfylla kriterierna för G innebär att man blir underkänd. OBS! Olika typer av fusk, tex. plagiat, leder också till betyget Underkänd.

Återkoppling och bedömning ges senast 15 arbetsdagar efter deadline.

## **Examinationstillfällen**

De studerande som efter det första examinationstillfället ännu inte är godkända erbjuds ytterligare två omtentamenstillfällen (se tabell nedan) inom ett år. Därefter hänvisas till den termin när kursen ges igen. Till varje omtentamenstillfälle måste en ny anmälan göras till den kursansvarige.

Examination nr. 2 (omtentamenstillfälle):	v. 34 2023 25/8 kl. 17.00	POR1 (samtliga delar)
--	------------------------------	-----------------------

		SRE1
Examination nr 3 (omtentamenstillfälle):	v. 44 2023 3/11 kl. 17.00	POR1 (samtliga delar) SRE1
Examination nr 4 (omtentamenstillfälle):	Hänvisning till ny studiehandledning	POR1 SRE1

## Policy rörande fusk och plagiat

Definitionen av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §): ”Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som 1. med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas”.

Ett plagiat är något som studenten 1) inte har skrivit själv, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida – och som 2) saknar en ordentlig källhänvisning som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i en vetenskaplig uppsats – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för.

Plagiering undviks genom att texten skrivs med egna ord. Att referera och citera andra är viktigt i vetenskapliga texter, men det måste tydligt framgå vilka källor som använts. Direkta citat ska omges med citattecken och följas av sidangivelse. På bibliotekets hemsida finns mer information om plagiat och hur du kan undvika att riskera att plagiera:

<https://liu.se/artikel/plagiering-upphovsratt>

För att upptäcka plagiat skickas alla examinationsuppgifter till Ouriginal som är en nätbaserad tjänst för att jämföra en students text med andra texter som ligger lagrade i Ouriginals databas och på Internet.

Om en examinator misstänker plagiat ska hen anmäla det till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om eventuella disciplinära åtgärder.

Här finns information om vad som är en disciplinförseelse:

<https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden/fusk?l=sv>

Här finns information om disciplinära åtgärder:

<https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

### **Kunskapssyn, lärande och didaktik**

Till sist kan det vara på sin plats att koppla frågan om fusk och plagiat till kunskapssyn och lärande. Plagiat är ett uttryck för att studenten fokuserar på att klara kurser och få betyg på ett felaktigt sätt. För den student som i första hand vill *lära sig* blir examinationstillfället ett

lärtillfälle.<sup>1</sup> För alla studenter bör bildning gå före utbildning, och sett från den synvinkeln är själva *skrivprocessen* något av det mest lärorika man kan ägna sig åt.

Mycket talar för att dagens och framtidens lärare behöver vara kompetenta användare av informations och kommunikationsteknik och dessutom goda vetenskapliga skribenter och stilister, bl.a. för att kunna känna igen och stävja olika former av plagiat. Men lärare behöver även omfatta och förmedla en kunskapssyn där skrivande som process och lärtillfälle betonas.

## Kursvärdering

Enligt högskoleförordningen ska studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. På lärarprogrammen sker detta genom Linköpings universitets elektroniska kursvärderingssystem EvaLiUate. När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mail med en länk, där en enkät kan fyllas i. LiU uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra utbildningen vid Linköpings universitet för kommande studenter. Utöver detta ansvarar lärare för att kursen fortlöpande utvärderas. Era åsikter är viktiga för utformandet av kursen.

---

<sup>1</sup> Hult och Hult 2003 s. 17.